

Kopie
Afgeleverd aan: arbeidsrechtbank te Brussel
Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Repertoriumnummer
2016/1161
Datum van uitspraak
28 april 2016
Rolnummer
2015/AB/614

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

COVER 01-00000434288-0001-0009-01-01-1

OCMW - maatschappelijke dienstverlening
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 8°, Ger. W.)

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN HULDENBERG, met zetel te
3040 HULDENBERG, Sint Jansbergsteenweg 44A, appellant, vertegenwoordigd door mr. DEN
DULK Monique, advocaat te 3061 LEEFDAAL, Neerlijsesteenweg 6 bus 2,

tegen

S geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. RUTTEN Evelien, advocaat te 3290 DIEST, F. Allenstraat, 4

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 18 mei 2015 door de arbeidsrechtbank Leuven, 2e kamer (A.R. 14/1039/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 26 juni 2015,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 29 maart 2016 door substituut-generaal Nathalie Van den Brande,
- de replieken voor beide partijen, neergelegd ter griffie op 12 april 2016,
- de voorgelegde stukken.

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 10 maart 2016, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd

genomen en voor uitspraak gesteld op 12 mei 2016. Het arrest wordt vervroegd op heden uitgesproken.

*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw S verblijft sinds 12 januari 2009 in het woonzorgcentrum Ter Meeren te Neerijse. Ze was op die datum bijna 91 jaar. Zij genoot een maandelijks inkomen van € 1.809,62 (pensioen, zorgverzekering). Daartegenover stonden maandelijks facturen van gemiddeld circa € 2.062,66 (zie stuk 9 dossier mevrouw S). Dit tekort stelde oorspronkelijk geen probleem omdat mevrouw S , op het ogenblik dat zij haar intrek nam in het centrum, over spaargelden beschikte ten belope van € 27.481. Bovendien ondertekende de zoon van mevrouw S ten voordele van het woonzorgcentrum een borgstelling.

2.

In de loop van het jaar 2013 bleek het spaargeld van mevrouw S echter voor een belangrijk deel opgebruikt zijn.

Op 4 september 2013 diende zij, door toedoen van haar zoon, een aanvraag in bij het ocmw Huldenberg tot het bekomen van een borgstelling voor haar verblijf in het woonzorgcentrum.

Na een financieel onderzoek, waarbij de inkomsten en uitgaven van mevrouw S vergeleken werden evenals de aanwending van de spaargelden, besloot het ocmw Huldenberg bij beslissing van 17 april 2014 de gevraagde borgstelling te weigeren. Onder verwijzing naar het uitgevoerd financieel onderzoek stelde het ocmw dat, rekening houdend met een normaal beheer van de inkomsten, mevrouw S met haar spaargelden nog zeker drie jaar zou toegekomen zijn om uit eigen middelen de kosten van het verblijf te dragen. Volgens het ocmw heeft mevrouw S , door de wijze van beheer van haar vermogen, haar onvermogen bewerkstelligd.

3.

Bij verzoekschrift van 30 juni 2014 heeft mevrouw S deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Leuven.

Bij vonnis van 18 mei 2015, ter kennis gebracht bij gerechtsbrief van 22 mei 2015, aangeboden op 26 mei 2015, heeft de arbeidsrechtbank te Leuven de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard. De arbeidsrechtbank vernietigde de bestreden beslissing van het ocmw Huldenberg en zegde voor recht dat deze gehouden was tot een borgstelling voor de plaatsingskosten van mevrouw S in het rusthuis.

4.

Bij verzoekschrift van 26 juni 2015 heeft het ocmw Huldenberg hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de arbeidsrechtbank.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het werd ingesteld binnen de maand na de ontvangst van de gerechtsbrief overeenkomstig artikel 53 bis van het Gerechtelijk Wetboek. Het beroep is ontvankelijk.

BEOORDELING.

De procedure voor het hof.

Mevrouw S heeft, samen met haar repliekconclusies op het advies van het openbaar ministerie, nog aanvullende stukken neergelegd.

Overeenkomstig artikel 767 § 3 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen, na schriftelijk advies van het openbaar ministerie, partijen besluiten neerleggen *"uitsluitend met betrekking tot de inhoud van dat advies"*. Die besluiten worden, overeenkomstig dezelfde bepaling enkel *"In aanmerking genomen in zoverre ze antwoorden op het advies van het openbaar ministerie"*.

Uit deze bepaling volgt noodzakelijk dat, in antwoord op het advies van het openbaar ministerie, geen nieuwe stukken kunnen neergelegd worden. Het hof zal dan ook geen rekening houden met deze nieuwe stukken.

1.

De eerste rechter oordeelde dat niet bewezen was dat mevrouw S haar onvermogen had bewerkstelligd. Volgens hem waren de uitgaven van mevrouw S (gemiddeld circa € 100 meer dan het wettelijk bepaalde maandelijks zakgeld van € 91,43) niet buitensporig. De eerste rechter oordeelde verder dat de borgstelling van de zoon geen reden was om geen borgstelling te verlenen aan mevrouw S omdat het inkomen van de zoon zelf zeer laag was. Hij merkte op dat het ocmw Huldenberg zich kon richten tot de erfgenamen op grond van hun onderhoudsplicht.

2.

Het ocmw Huldenberg verwijst in de eerste plaats naar de borgstelling die door de zoon van mevrouw S ondertekend werd voor de tussenkomst in de plaatsingskosten. Deze borgstelling maakte zijn tussenkomst volledig overbodig. Het inkomen van de zoon speelt daarbij geen rol. Het ocmw Huldenberg betwist ook het bedrag van de inkomsten, zoals dat door de eerste rechter in aanmerking genomen werd. Het verwijst naar het feit dat de zoon,

na zijn pensionering, beheerder bleef in een actieve vennootschap en daarnaast nog een eenmanszaak uitbaatte.

Het ocmw Huldenberg verwijst verder naar het financiële overzicht dat op zijn verzoek werd opgesteld, en waaruit bleek dat, na vergelijking van inkomsten en uitgaven, er slechts een tekort was van € 253,04 per maand. Omgerekend lieten de bestaande spaargelden van mevrouw S toe om gedurende negen jaar het tekort bij te passen.

Het ocmw Huldenberg merkt ook op dat mevrouw S en/of haar kinderen in 2009 gekozen hebben voor een duur woonzorgcentrum met een dagprijs van € 61,13, terwijl er woonzorgcentra in de buurt waren met een gemiddelde dagprijs van slechts € 45. Dit maakt per maand een verschil van € 500. Van het ocmw kan niet gevraagd worden zulks zonder meer ten laste te nemen.

In ondergeschikte orde vraagt het ocmw Huldenberg dat in ieder geval aan de tussenkomst in de plaatsingskosten geen terugwerkende kracht wordt verleend.

3.

Mevrouw S vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis. Zij stelt dat, naast de kosten die opgenomen waren in de ziekenhuisfacturen, er ook nog extra medische kosten waren. Zij berekent het maandelijks tekort op € 391,97, zonder nog rekening te houden met sporadische aankopen van kledij en schoeisel. Volgens haar werden er helemaal geen bultensporige uitgaven gedaan.

Mevrouw S betwist ook dat de borgstelling van haar zoon enige invloed zou kunnen hebben op de toekenning van een steun door het ocmw. Zij merkt op dat het inkomen van haar zoon niet toeliet verder tussen te komen in de kosten van de plaatsing. Zij stelt ook dat haar opname in het woonzorgcentrum te Neerijse ult noodzaak gebeurde omdat er geen enkel goedkoper alternatief beschikbaar was in de buurt. Op haar leeftijd van 95 jaar (op het ogenblik van de aanvraag tot steun) kan ook niet verwacht worden dat zij verhuist naar een ander woonzorgcentrum. Mevrouw S betwist ook de subsidiaire vraag van het ocmw Huldenberg om geen terugwerkende kracht te verlenen aan de borgstelling.

4.

Overeenkomstig artikel 1 van de wet van 8 juli 1976 op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn heeft de maatschappelijke dienstverlening tot doel eenieder de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Het beoordelingscriterium is daarbij de al dan niet behoeftigheid van de steunaanvrager en de mogelijkheid om, met eigen middelen, een menswaardig bestaan te leiden. Deze behoeftigheid moet beoordeeld worden op het ogenblik van de aanvraag. De omstandigheid dat de aanvrager, door zijn eigen gedrag mee verantwoordelijk is voor de situatie waarin hij verkeert, speelt in de regel geen rol bij de beoordeling van de behoeftigheid en van de

menselijke waardigheid (Cass. 9.02.2009, [www. Juridat.be](http://www.Juridat.be)). Wel kan de rechter rekening houden met het feit dat de behoefte het gevolg is van een handelswijze van de steunaanvrager, waarbij deze zijn toestand van onvermogen bewust heeft georganiseerd teneinde aanspraak te kunnen maken op maatschappelijke hulp. (Cass. 10.01.2000, [www. Juridat.be](http://www.Juridat.be)).

In de regel moet wel aangenomen worden dat de persoon, die zich laten opnemen in een woonzorgcentrum, bij de keuze van dit woonzorgcentrum dient rekening te houden met zijn mogelijkheden om bij te dragen in de kosten van deze opname. Er kan niet aanvaard worden dat een persoon, wiens inkomen lager is dan de kostprijs van de opname, zijn intrek kan nemen in een duur centrum, ervan uitgaande dat de gemeenschap, en in het bijzonder het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, het surplus wel ten laste zal nemen. In acht genomen de omstandigheden kan in een dergelijk geval het openbaar centrum het aangaan van een borgstelling afhankelijk stellen van de voorwaarde dat de betrokkene verhuist naar een goedkopere instelling.

5.

Het wordt niet aangetoond dat mevrouw S op bewuste wijze haar onvermogen zou georganiseerd hebben, door haar spaargeld voor andere doeleinden aan te wenden. Zonder in detail te treden van de verschillende berekeningen die door beide partijen worden aangevoerd, moet met de eerste rechter aanvaard worden dat er geen sprake is van buitensporige uitgaven. Daarbij kan inderdaad rekening gehouden worden met het feit dat mevrouw S , op het ogenblik dat zij in het rusthuis werd opgenomen, reeds 91 jaar oud was, en haar spaargelden niet noodzakelijk moest beheren alsof zij meer dan 100 jaar oud zou worden.

In casu kan ook in redelijkheid niet aangenomen worden dat mevrouw S , die op het ogenblik van de aanvraag 95 jaar was, en reeds vier jaar in het centrum verbleef, zou moeten verhuizen naar een ander centrum.

6.

Ten onrechte roept het ocmw Huldenberg ook in dat er geen reden voor tussenkomst was, omdat er een borgstelling verleend werd door de zoon van mevrouw S en de kosten van het rusthuis in ieder geval gedekt werden door deze borgstelling.

De borgstelling van de zoon is een persoonlijke borgstelling, ten voordelen van zijn moeder, en met als begunstigde het woonzorgcentrum en niet het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. De relativiteit van de verbintenissen (artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek) verzet er zich tegen dat het ocmw Huldenberg de facto het voordeel van deze overeenkomst ten zijnen gunste zou kunnen inroepen.

Er kan hier geen gelijkstelling gemaakt worden met de situatie, gekend in verblijfwetgeving (artikel 3bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied,

het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen) waarbij het tijdelijk verblijf van een vreemdeling op het grondgebied afhankelijk gesteld wordt van een borgstelling door een Belgische onderdaan. Op basis van een "attest van tenlasteneming", zoals bedoeld in deze bepaling, kan het bewijs van voldoende bestaansmiddelen worden geleverd door het overleggen van een attest van tenlasteneming, waarin een natuurlijke persoon, die over voldoende middelen beschikt en de Belgische nationaliteit bezit (of die gemachtigd of toegelaten is om een voor onbepaalde duur in België te verblijven), zich gedurende een termijn van twee jaar verbindt de kosten van gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring van de vreemdeling ten laste te nemen, en dit ten opzichte van de vreemdeling, de Belgische Staat en elk bevoegd centrum voor maatschappelijk welzijn

Deze borgstelling wordt uitdrukkelijk aangegaan ten voordele van de Belgische staat en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

7.

Het vonnis van de eerste rechter dient aldus bevestigd te worden in zoverre het het ocmw Huldenberg veroordeelt tot een tussenkomst in de verblijfskosten van mevrouw S

Het startpunt van deze tussenkomst kan echter enkel het ogenblik zijn waarop de behoefte van mevrouw S werkelijk vaststaat, en haar recht op een leven in overeenstemming met de menselijke waardigheid in het gedrang komt. Uit de eigen besluiten van mevrouw S, en uit de neergelegde stukken ter zitting, blijkt dat in ieder geval tot einde juli 2015 alle facturen betaald werden. Het is pas daarna dat er tekorten en achterstallen zijn ontstaan.

De borgstelling dient derhalve door het ocmw Huldenberg gegeven worden voor de facturen vanaf de maand augustus 2015, en uiteraard beperkt tot de openstaande saldi.

8.

Zoals de eerste rechter terecht vaststelt kan, na betaling, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn zich wenden tot de erfgenamen, uiteraard binnen de grenzen zoals vastgelegd door het Koninklijk Besluit van 9 mei 1984 tot uitvoering van artikel 100 bis § 1 van de wet van 8 juli 1976, waarbij echter, indien het belastbaar inkomen van de onderhoudsplichtigen lager is dan het bedrag vastgelegd in artikel 14, § 1 van dit besluit, ook rekening kan gehouden worden met het kadastraal inkomen van de betrokkenen.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het schriftelijk advies van mevrouw Nathalie Van den Brande, substituut-generaal, waarop repliek van beide partijen.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en zeer gedeeltelijk gegrond.

Zegt voor recht dat het ocmw Huldenberg slechts een borgstelling dient te verlenen voor de facturen van het woonzorgcentrum vanaf augustus 2015, en na aanrekening van het geheel van de inkomsten van mevrouw S

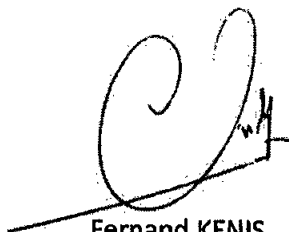
Veroordeelt, overeenkomstig artikel 1017 al. 2 Gerechtelijk Wetboek, het ocmw Huldenberg tot de kosten van het hoger beroep begroot, in hoofde van mevrouw S op
€ 160,36.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Christian LAURIERS,
Jean-Paul BUEKENHOUT,
bijgestaan door :
Kelly CUVELIER,

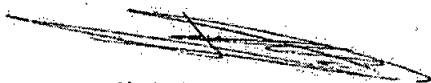
raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
griffier.

Fernand KENIS

Kelly CUVELIER

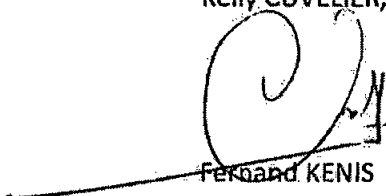
Christian LAURIERS

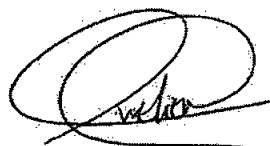
Jean-Paul BUEKENHOUT

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 28 april 2016 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Kelly CUVELIER, griffier.

Fernand KENIS

Kelly CUVELIER

